

PRESEK

List za mlade matematike, fizike, astronome in računalnikarje

ISSN 0351-6652

Letnik 6 (1978/1979)

Številka 2

Strani 125-128, V-VI, VII

Ciril Velkovrh:

FILATELIJA

Ključne besede: matematika, fizika, astronomija, novice.

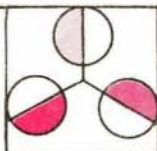
Elektronska verzija:

<http://www.presek.si/6/354-Velkovrh-znamke.pdf>

© 1978 Društvo matematikov, fizikov in astronomov Slovenije

© 2010 DMFA - založništvo

Vse pravice pridržane. Razmnoževanje ali reproduciranje celote ali posameznih delov brez poprejšnjega dovoljenja založnika ni dovoljeno.

FILATELIJA

V prvem letniku Preseka, 3.str. ovitka, 3. številke, smo povabili mlade naročnike, ki se ukvarjajo tudi s filatelijo, naj nam pišejo o znamkah, ki so kakorkoli posvečene matematiki, fiziki ali astronomiji in nam jih pošljejo v objavo. Ker do danes nismo prejeli še nobenega pisma, smo vam sami pripravili izbor jugoslovanskih znamk. Pregledali smo katalog in našli 38 zanimivih znamk, ki so reproducirane na 2. in 3. strani ovitka. Zaradi formata Preseka so velikosti za približno 10% manjše.*

Med njimi so kar štiri serije posvečene našemu velikemu znanstveniku Nikoli Tesli (Presek 5 (1977/78; 83, 150), nadaljnji dve pa drugim slavnim možem, med katerimi smo našli tudi tri znamke za naš izbor. Med najbolj pisanimi sta dve seriji s po 6 znamkami, ki ponazarjajo prodiranje človeka v vesolje. Drugih pet znamk je posvečenih atomski energiji. Izbor smo zaključili s še nekaterimi znamkami s področja geofizike, letalstva, meteorologije, radioamaterstva in drugo. Vse znamke so priložnostne. V preglednici str. 128 objavljamo zaporedne številke objavljenih znamk po uradnem jugoslovanskem katalogu, na naslednjih straneh pa najvažnejše podatke za vsako znamko posebej.

Ciril Velkoverh

*Znamka z zaporedno številko 1420 pa je objavljena na naslovni strani te številke Preseka.

192. OSEMDESETA OBLETNICA ROJSTVA NIKOLE TESLE (1856-1943);
193. izdano 28.5.1936.
593. DESETA OBLETNICA SMRTI NIKOLE TESLE: načrt izdelan po
594. I. Meštroviću; izdano 7.1.1953.
- DRUGA PRILOŽNOSTNA IZDAJA POSVEČENA ZASLUŽNIM LJUDEM
KULTURNO-ZGODOVINSKE PRETEKLOSTI; v seriji petih znamk
izšla 25.12.1954:
631. Jurij Vega, matematik (1819-1854).
PROSLAVA STOLETNICE ROJSTVA NIKOLE TESLE; izšle 10.6.
1956:
664. Teslov indukcijski motor.
665. Transformator.
666. Daljinsko upravljanje.
667. Podoba Nikole Tesle iz mladosti.
- MEDNARODNO GEOFIZIKALNO LETO; izšlo 24.10.1958:
741. Merjenje in raziskovanje morskih globin.
742. Lunina polkrogla in Zemljina krogla s potmi umetnih sa-
telitov; za letalsko pošto.
- PRVA JUGOSLOVANSKA RAZSTAVA NUKLEARNE ENERGIJE (Beograd,
23.8.-30.9.1960); izšlo 23.8.1960:
800. Van de Graaffov pospeševalnik v inštitutu "Jožef Štefan"
v Ljubljani.
801. Nevtronski generator v inštitutu "Rudjer Bošković" v Za-
grebu.
802. Nuklearni reaktor v inštitutu za nuklearno energijo
"Boris Kidrič" v Beogradu (Vinča).
- POMEMBNI JUBILEJI V LETU 1960; v seriji petih znamk iz-
šli 24.10.1960:
805. Podoba Edvarda Rusijana in izgled prvega letala, ki je
letelo nad Beogradom (ob 50. obletnici prvih poletov v
Jugoslaviji)
807. Uporaba atomske energije v mirnodobske namene (ob 15.
obletnici ustanovitve Organizacije združenih narodov).

ČETRTA PRILOŽNOSTNA IZDAJA POSVEČENA ZASLUŽNIM LJUDEM
KULTURNO-ZGODOVINSKE PRETEKLOSTI; v seriji šestih znamk
izšli 24.12.1960:

812. M. Pupin, fizik (1855-1935)
813. R. Bošković, matematik (1711-1787)
816. MEDNARODNA KONFERENCA ZA NUKLEARNO ELEKTRONIKO (Beograd,
15.-20.5.1961); izšlo 15.5.1961
SVETOVNI METEOROLOŠKI DAN; izšlo 23.4.1963:
911. Podoba dr. Andrije Mohorovića (1857-1931) meteorolog,
direktor Zagrebškega observatorija; načrt B. Jakac.
2. OBLETNICA USTANOVITVE ZVEZE RADIOAMATERJEV JUGOSLAVIJE;
izšlo 23.5.1966:
1033. Stiliziran simbol radioamaterjev, BEAM-antena in satelit.
SVETOVNA RAZSTAVA "ČLOVEK IN NJEGOV SVET - EXPO 67" V
MONTREALU, KANADA; izšlo 26.6.1967:
1111. Prva umetna zemljina satelita Sputnik-1 in Explorer-1.
1112. Umetni komunikacijski sateliti Tiros, Telstar in Molnija.
1113. Avtomatski postaji Luna-9 in Lunar Orbiter za raziskovanje
Lune.
1114. Avtomatski postaji Mariner-4 in Venera-3 za raziskovanje
planetov.
1115. Kozmični ladji Vostok in Gemini/Agena.
1116. Človek izven ladje v vesolju.
PROSLAVA STOLETNICE TELEGRAFA V ČRNI GORI (1870-1970);
izšlo 20.6.1970:
1274. Stilizirano tipkalo Morsejevega aparata.
ZNANOST IN TEHNIKA V VESOLJU; izšle 8.2.1971:
1287. Razširitev števila držav, ki se ukvarjajo z raziskovanjem
vesolja.
1288. Uporaba umetnih satelitov.
1289. Avtomati raziskujejo Luno.
1290. Prodor v oddaljeno vesolje.
1291. Prva eksperimentalna vesoljska postaja.

1292. Človek na Luni.

STOLETNIKA METRSKEGA MERSKEGA SISTEMA; izšlo 10.1.1974:

1420. Metrski trak, zvit v obliki črke "M" (slika na naslovni strani).

PRIČETEK DELOVANJA PRVE ZEMELJSKE SATELITSKE POSTAJE V JUGOSLAVIJI; izšlo 7.6.1974:

1446. Antena zemeljske postaje v Ivanjici.

STODVAJSETLETNIKA ROJSTVA NIKOLE TESLE; izšlo 10.7.1976:

1583. Spomenik Nikoli Tesli in v ozadju Niagarski slapovi.

Razpredelnica znamk z zaporednimi številkami iz jugoslovanskega kataloga. Znamke so odtisnjene v štirih barvah z 10% pomanjšavo na 2. in 3. strani ovitka.

631	800	801	802
664	665	666	667
741	742	805	807
812	813	816	911
1033	1274	1446	1447

1538	1116	1292
594	1115	1291
593	1114	1290
193	1113	1289
192	1112	1288
	1111	1287

p r e 2
s e k **VI**
1978-79

LIST ZA MLADE

IZDAJA DMFA SRS

